

Tiedote

Julkaistavissa 20.1.2005 klo 12.00

VENÄJÄN KULJETUKSET KASVAVAT 8 PROSENTTIA VUODESSA

Venäjän-kuljetuksista on tullut yksi Suomen kasvualoista. Suomalais-venäläinen tutkijaryhmä ennakoii, että Suomen kautta kulkevat Venäjän ulkomaankaupan kuljetukset voivat lähivuosina kasvaa jopa 8 prosenttia vuodessa. Venäjän talous kasvaa ennusteiden mukaan noin 6 prosenttia vuodessa vuoteen 2010 asti. Maan tuonti kasvaa 10 prosenttia ja vientikin 5 prosenttia, jos öljyn hinta ei romahda. Tutkijaryhmän mukaan Venäjän-kuljetukset ovat yksin Kotkan, Haminan, Hangon ja Turun satamissa luoneet 3 000 työpaikkaa. Tutkimus on tehty osana liikenne- ja viestintäministeriön meneillään olevaa strategiatyötä, jonka tavoitteena on Suomen logistisen aseman vahvistaminen ja taloudellisen potentiaalin hyödyntäminen osana EU:n ja Venäjän taloudellisesta yhteistyöstä.

Suomen rooli Venäjän kuljetuksissa on kahtalainen. Suomen omat vientikuljetukset Venäjälle ja tuontikuljetukset Venäjältä kasvavat nopeasti, koska Venäjältä on tulossa nykyvauhdilla Suomen suurin kauppakumppani jo vuonna 2006. Toinen puoli liiketoiminnasta on kauttakuljetuksia. Suomesta on tullut erityisesti arvotavaran kuljetusreitti Venäjälle. Rahassa mitattuna noin kolmasosa Venäjän koko tuonnista kulkee Suomen kautta. Pääosa tavarasta viedään rekoilla, mikä ajoittain asettaa kovia vaatimuksia itärajan raja-asemien läpäisykyvyille.

Suomen kilpailukyky Venäjän kauttakuljetuksissa perustuu maantieteelliseen läheisyyteen, kilpailukykyiseen infrastruktuuriin, kuljetusten nopeuteen, turvallisuuteen, erilaisiin liitännäispalveluihin sekä logistiseen osaamiseen. Erittäin tärkeitä ovat synergiaedut Suomen omien vienti- ja tuontikuljetusten kanssa. Laivoja lähtee ja tulee tiheällä aikataululla, mikä nopeuttaa tavaran kulkua. Lisäksi laivoilla on menopaluu- ja kuljetuksia, mikä alentaa rahtitasoa. Keskitämällä liikennettä harvempiin satamiin ja lisäämällä kontittamista kuljetuksia voitaisiin tehdä vielä edullisemmin. Suomessa myös varastoidaan Venäjälle vietävää tavaraa. Siitä maksetaan Venäjän tullit ja arvonlisäverot vasta, kun tavara viedään rajan yli. Esimerkiksi kiinalaiset, japanilaiset ja korealaiset valmistajat tuovat tavaraa Siperian halki junilla Suomeen ja myyvät sitä täältä Venäjälle.

Kilpailu kuljetuksista kiristyy

Kilpailu Venäjän ja EU:n välisistä kuljetuksista kiristyy tulevaisuudessa. Kilpailevia reittejä ovat Baltian maiden reitit ja maakuljetukset

Puolan ja Valko-Venäjän halki. Näitä merkittävämpiä kilpailijoita ovat kuitenkin Venäjän omat satamat Suomenlahden perukassa. Esimerkiksi Pietarin sataman konttiliikenne on kasvanut nopeasti suuremmaksi kuin Helsingin konttiliikenne.

Venäjä on ottanut itselleen lisää osuutta omista vienti- ja tuontikuljetuksistaan tietoisella politiikalla. Öljyn vientiä varten on rakennettu öljyputki Koivistolle (Primorsk) ja satamainvestointeihin on suunnattu valtion rahoitusta. Tehokas keino kuljetusten suuntaamisessa omille satamille ovat olleet rautateiden kaksoisariffit, jotka vääristävät kilpailua. Rautatiekuljetukset Venäjän satamiin ja satamista ovat huomattavasti edullisemmat kuin rautatiekuljetukset maarajoille.

Suomen ja Baltian maiden välillä on tähän asti vallinnut selvä työnjako. Suomen kautta on kuljettu arvotavaraa Venäjälle. Baltian maat ovat puolestaan keskittyneet venäläisen öljyn ja raaka-aineiden vientiin. Tulevaisuudessa ne pyrkivät Suomen tontille

Lisätiedot:

- Tutkimusjohtaja Hannu Hernesniemi, Etlatieto Oy, puh 050-5741801, hannu.hernesniemi@etla.fi
- Liikenneneuvos Lassi Hilska, liikenne- ja viestintäministeriö, 040 543 6573, lassi.hilska@mintc.fi

Tutkimus Hernesniemi-Auvinen-Dudarev:
Suomen ja Venäjän logistinen kumppanuus, Etlä B 209